

**Přijetí zákona o předkupním právu k zemědělským pozemkům pro pachtýře
a stát by mělo tyto závažné důsledky:**

EROZE PŮDY

V ČR je přes 60 % výměry půdy ohroženo vodní erozí a ztráty způsobené úbytkem ornice jsou vyčísleny na částku převyšující 4 mild. Kč ročně (zdroj MZe). Hlavní příčinou tohoto špatného stavu půdy v ČR je hospodaření na velkých půdních blocích. Je to zejména důsledek tzv. duální struktury zemědělství v ČR, kdy 10 % největších zemědělských podniků obhospodařuje 87 % půdy (zdroj ÚZEI), z velké části propachtované od drobných vlastníků. Zatímco průměrná velikost farmy v EU činí 16 ha, v ČR je to 133 ha, výrazně nejvíce z celé EU.

Zavedení PP pro pachtýře by tento stav zakonzervovalo a vedlo k další degradaci zemědělské půdy v ČR.

NEZODPOVĚDNÉ HOSPODAŘENÍ STÁTU

Součástí aktuálního návrhu zákona je také návrh předkupního práva pro stát. ČR od roku 1999 převedla do soukromých rukou více než 500 tis. ha zemědělské půdy, často i pozemků plánovaných pro další rozvoj státní infrastruktury. Na většině těchto převedených pozemků vázlo předkupní právo ve prospěch státu, a to za výhodných podmínek pro stát. Od 1. 1. 2013 byl však zákonem o Státním pozemkovém úřadu umožněn zánik těchto předkupních práv. V krátké době poté je navrhována zcela opačná změna požadující předkupní práva na veškerou půdu, a to včetně půdy soukromých osob.

Zavedení PP pro stát by znamenalo morální hazard, neboť by legitimizovalo nezodpovědné hospodaření státu se státní půdou.

BEZPEČNOSTNÍ RIZIKO

Zastánci předkupního práva argumentují nutností zabránit prodeji půdy zahraničním kupujícím. Navrhovaný zákon o PP však zavazuje předkupním právem pouze fyzické osoby vlastníci půdu a nijak neřeší právnické osoby vlastníci aktuálně již 850 tis. ha zemědělské půdy v ČR. Zahraniční kupující však projevují zájem především o nákup velkých farem – obchodních společností, a právě zde dochází k hlavnímu úniku české půdy pod kontrolu zahraničních vlastníků. Prodej společností ovládajících desetitisíce hektarů do rukou vlastníků pocházející z rizikových zemí může představovat i vážné bezpečnostní riziko pro ČR a ohrožit potravinovou suverenitu státu. Zavedením předkupního práva by toto právo připadlo i všem současným a budoucím zahraničním vlastníkům farem.

Zákon o PP by prodeji české půdy zahraničním kupujícím nezabránil, ale naopak by i zahraničním vlastníkům farem zajistil přednostní právo k jejímu nákupu.